

ANKARA AÇIK CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARET RAPORU

Rapor No:
2026/20

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 13/4/2026 tarihli ve 2026/342 sayılı kararıyla oy birliğiyle kabul edilmiştir.

TABLolar	iii
KISALTMALAR	iv
GİRİŞ	1
I. GENEL BİLGİLER	2
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	3
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	5
II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER	5
A. Fiziksel Koşullar	5
B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri.....	8
C. Beslenme.....	10
D. Sağlık Hizmetleri	12
E. Psikososyal Servis Hizmetleri	13
F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler	15
G. İşyurtları ve Çalışma Şartları	17
H. Dış Dünya ile İletişim.....	19
III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER	21
A. Değerlendirme	21
B. Tavsiyeler.....	21
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	21
2. Ankara Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna Yönelik Tavsiye.....	24
3. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	24

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı.....	4
Tablo 2: Son 1 Yıl İçerisinde Gerçekleştirilen Sağlık Servisi İşlemleri	13
Tablo 3: İşyurdu ve Atölye Bazında Çalışan Mahpus Sayıları.....	18

ACEP	: Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına E-Görüş Entegrasyonu Projesi
ARDEF	: Araştırma ve Değerlendirme Formu
AİÖK/CPT	: Avrupa İşkencenin ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi
Bknz	: Bakınız
BM	: Birleşmiş Milletler
BİSİS	: Bireyselleştirilmiş İyileştirme Sistemi
m²	: metrekare
OPCAT	: İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsani veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
para.	: Paragraf
SAMBA	: Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı Programı
SEGBİS	: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
TIHEK	: Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
UÖM	: Ulusal Önleme Mekanizması

GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TIHEK); 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler (BM) Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol'ü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in 1'inci maddesine göre Protokolün amacı: *“Bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde Ulusal Önleme Mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak TIHEK'in görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 14'üncü maddesi uyarınca; *“Açık ceza infaz kurumları, hükümlülerin iyileştirilmelerinde, çalıştırılmaları ve meslek edindirilmelerine öncelik verilen, firara karşı engelleri ve dış güvenlik görevlisi bulunmayan, güvenlik bakımından kurum görevlilerinin gözetim ve denetimi ile yetinilen kurumlardır.”*

5. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek TIHEK'in görevleri arasında sayılmıştır. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına haberli veya habersiz ziyaret gerçekleştirmek TIHEK'in görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

6. Anılan görevin icrası kapsamında 27/6/2025 tarihinde Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumuna¹ habersiz bir ziyaret gerçekleştirilmiştir. Ziyaret Heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanları ..., ... ve ..., İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcısı ..., Uzman Psikolog ... ile Kurumumuzun talebi üzerine Ankara Valiliği tarafından görevlendirilen Hekim ... yer almıştır.

7. Ziyaret, Kurum İdaresi ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Görüşmede TIHEK Heyeti tarafından; UÖM görevi, ziyaretin amacı ve yöntemine ilişkin bilgiler verilmiştir. İdareden Kurum hakkında güncel bilgiler, Kurumun mevcut durumu, mahpusların² sayısı ve sınıflandırmalarına ilişkin bilgiler alınmıştır. İdare ile yapılan görüşmenin ardından Ziyaret Heyeti koğuşların bulunduğu alan ve eklentilerde incelemelerde bulunmuştur. İdarenin dahli olmadan farklı gruplardan mahpusların bulunduğu koğuşlar seçilerek buradaki mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirilmiş ve mahpusların tutuldukları ortam yerinde gözlemlenmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara; TIHEK ve UÖM hakkında genel bilgi verilmiş, ziyaretin amacı ve kapsamı belirtilmiş, gizliliğe riayet edilerek rapor hazırlanacağı hususu aktarılmıştır. Görüşmeler sırasında infaz ve koruma memurları ile diğer idari personelden herhangi biri görüşme yapılan bölümlere alınmamıştır. Akabinde sağlık servisi, psikososyal servis, eğitim ve öğretim servisi, manevi rehberlik servisi, atölyeler, kamera odası, kantin, açık ve kapalı görüş alanları, avukat görüşme alanı, personel yemekhanesi ile açık ve kapalı spor salonları ziyaret edilmiş; gerekli kayıt, belge ve defterler incelenmiştir. Ziyaret bitiminde İdare ile son bir toplantı yapılmış; ilk tespit ve gözlemler paylaşılmış, ziyaret sonrası hazırlanacak raporun İdare ve ilgili kurumlarla paylaşılarak tavsiyelerin takip edileceği ve takip ziyareti de yapılabileceği bilgisi verilmiş, ilgili bilgi ve belgeler alınarak ziyaret sonlandırılmıştır.

8. Bu rapor, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulunun 30/12/2024 tarihli ve 2024/1310 sayılı kararı ve Başkanlık Makamının 24/6/2025 tarihli ve 52428 sayılı oluruna istinaden 27/6/2025 tarihinde Ankara Açık Ceza İnfaz Kurumuna gerçekleştirilen izleme ziyareti neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

I. GENEL BİLGİLER

¹ Bundan sonra kısaca Kurum olarak ifade edilecektir.

² Bu raporda kullanılan “mahpus” sözcüğü, ceza infaz kurumlarında özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hükmen tutukluları ifade etmektedir.

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Ankara ilinin Yenimahalle ilçesinde bulunan Kurum, Ankara'nın Altındağ ilçesine bağlı Ulucanlar semtinde 1921 yılından itibaren cezaevi olarak kullanılan Ankara Merkez (Ulucanlar) Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna ait alandan ayrılan bölümde 1936 yılında Ankara Yarı Açık Ceza İnfaz Kurumu olarak kurulmuş; 23/11/2009 tarihine kadar Ulucanlar'daki hizmet binalarında faaliyetini sürdürmüştür; 2003 yılında ise Ankara'nın Etimesgut ilçesi Şaşmaz mevkiinde Özel Kuvvetler Komutanlığından devralınan hizmet binası ve ek binalar Kuruma tahsis edilmiştir. Kuruma toplu taşıma araçları ile ulaşım imkânı bulunmaktadır.

10. Kurum, 140.848 metrekare (m²) açık alan üzerinde ve 5.511 m² kapalı alanda hizmet vermektedir.

B. Kurum Personeli

11. Kurumda, 55'i kadın ve 317'si erkek olmak üzere toplam 372 personel görev yapmaktadır. Personelin ünvan ve sayı dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ÜN VAN	PERSONEL SAYISI
Kurum Müdürü	1
Kurum İkinci Müdürü	2
İdare Memuru	5
Öğretmen	2
Psikolog	5
Sosyal Çalışmacı	3
İnfaz ve Koruma Başmemuru	7
İnfaz ve Koruma Memuru	251
Diş Tabibi	1
Sağlık Memuru/Hemşire	4
Bilgisayar İşletmeni	10
Ceza İnfaz Kurumu Kâtabi	2
Memur	5
Ambar Memuru	1
Veznedar	1

Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	1
Kaloriferci	3
Hizmetli	1
Veteriner	1
Mühendis ³	8
Teknisyen/Teknisyen Yardımcısı ⁴	19
Sayman	2
Aşçı	6
Şoför	18
Sürekli İşçi	13
TOPLAM	372

Tablo 1: Ünvan Bazında Kurum Personeli Sayısı

12. Kurumda görev yapan personelin; Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü Eğitim Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen yıllık hizmet içi eğitim programları çerçevesinde; İnsan Hakları Eğitimi, Yönetim Uygulamaları Eğitimi, Aday Memur Yetiştirme Eğitimi, Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu E-Görüş Projesi (ACEP) Eğitimi, İnfaz ve Koruma Memuru Yetiştirme Eğitimi, Ziyaretçi Kabul İşlemleri Eğitimi, Terör Nakil Sistemi Eğitimi, Ofis Programları Kullanımı Eğitimi, Engelsiz Motivasyon Eğitimi, Afet, Acil Durumlara Müdahale ve Kriz Yönetimi Eğitimi, Motivasyon Eğitimi, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Temel Yangın Bilgisi Eğitimi, Vardiya İşlemleri Eğitimi, Sertifikalı İlk Yardım Eğitimi, Depremde Arama ve Kurtarma Eğitimi, Adli Tıp İşlemleri Eğitimi, Teknisyen Uyum Eğitimi, Temel Trafik Eğitimi, Şoför Uyum Eğitimi, Kütüphane ve Yayın İşlemleri Eğitimi, İyi Hal Uygulamaları Eğitimi, Elektronik Güvenlik Sistemleri Eğitimi, İlaç Takip Sistemi Programı Uygulamaları Eğitimi ve Ambar İşlemleri Eğitimi aldığı öğrenilmiştir. Ancak personelin işkence ve kötü muamele yasağına ilişkin özel herhangi bir eğitim almadığı anlaşılmıştır.

³ Kurumda, 4 İnşaat Mühendisi, 1 Ziraat Mühendisi, 1 Çevre Mühendisi, 1 Gıda Mühendisi ve 1 Elektrik-Elektronik Mühendisi görev yapmaktadır.

⁴ Kurumda, 4 Matbaa Teknisyeni, 4 Elektrik Teknisyeni, 2 Sıhhi Tesisat Teknisyeni, 5 Bilgisayar Teknisyeni, 1 Yapı Ressam Teknisyeni, 1 Metal Teknisyeni, 1 Makine Teknisyeni ve 1 Teknisyen Yardımcısı (Marangoz) görev yapmaktadır.

13. Kurumda görev yapmakta olan hekim, psikolog, teknisyen ve sağlık memuru gibi personel ile idari kısımda görev yapan infaz ve koruma memurları 08.30 – 17.30 mesai saatleri arasında çalışmakta olup güvenlik ve gözetim servisi görevini yerine getiren vardiyada görevli infaz ve koruma başmemurları ile infaz ve koruma memurları ise dörtlü vardiya şeklinde görev yapmaktadır. Söz konusu vardiya sistemine göre, bu personel 12 saat nöbet tutup 24 saat istirahat etmekte, sonrasında 12 saat nöbet tutup 48 saat istirahat etmektedirler.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

14. Kurumun olağan kapasitesinin 800 kişi, artırılmış kapasitesinin ise 900 kişi olduğu belirtilmiş olup, ziyaret tarihinde Kurumda 836 mahpusun bulunduğu ifade edilmiştir. Mahpuslardan 1'i yabancı (Tanzanya) uyrukludur.

15. Kurumda kadın ve çocuk mahpus bulunmamaktadır.

16. Kurumda 1 engelli mahpus ile kalp-damar hastalıkları, tansiyon, astım ve şeker gibi kronik rahatsızlığı bulunan 92 mahpus bulunmaktadır.

II. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

17. İdare, Kurumun 2003 yılında Özel Kuvvetler Komutanlığından devralındığını, bu nedenle askeri nitelikli bu yapıda eski binaların bulunması nedeniyle fiziksel koşullarda çeşitli sorunlar yaşandığını belirtmiştir. Ayrıca birçok binada tadilat yapıldığı, bazı tadilat çalışmalarının devam ettiği ve yapım işlerinin 2025–2027 Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programına dâhil edildiği bilgisi alınmıştır.

18. Kurum; hükümlü binası, idari bina, işyurdu⁵ atölyeleri, iç nizamiye ve avukat görüşme odası, ziyaretçi ve mahkûm kabul alanı, banyo, çamaşırhane, açık ve kapalı görüşme alanları, mahpus yemekhanesi, kantin, açık spor sahası, çay bahçesi, restoran, personel yemekhanesi, camii, müşahede odası ve satış mağazasından oluşmaktadır. Hükümlü binasının giriş katında; Vardiya İnfaz ve Koruma Başmemurluğu, Sorumlu İnfaz ve Koruma Başmemurluğu, nöbetçi müdür odası, berberhane, revir koşulları, revir, dış tabipliği, Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi

⁵ 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 No.lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatlanması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 79'uncu maddesi: "İşyurtları, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde aşağıda belirtilen amaçları gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerdir: a) Hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarını koruyup geliştirmek. b) Hükümlü ve tutuklulara bir meslek ve sanat öğretmek. c) Ünitelerde üretilen ekonomik değerleri pazarlamak."

(SEGBİS) odası, kontrol merkezi, emanet para ve eşya birimi, kütüphane, psikososyal servis odası, eğitim birimi derslikleri, psikolog ve öğretmen odaları, manevi rehberlik birimi, mühendis odası; üst katlarında ise çay ocağı, hükümlü koğuşları ve tuvaletler bulunmaktadır.

19. Mahpuslar ortak yaşam alanlarında bulunan yemekhane, çay bahçesi, kantin, avukat görüşme odası, açık ve kapalı görüşme alanları, işyurdu atölyeleri, banyo, çamaşırhane ve açık spor sahasına yürüyerek ulaşabilmektedir.

20. Yaşlı ve hasta olan mahpusların bulunduğu revir koğuşlarının ortak alanlara erişiminin kolaylaşması için hükümlü binasının alt katına yerleştirildiği görülmüştür.

21. Kurumda 15'i büyük 59'u küçük olmak üzere 74 adet koğuş bulunmaktadır. Büyük koğuşların 28 m², küçük koğuşların ise 16 m² alana sahip olduğu belirtilmiştir.

22. İdare tarafından, gerçekleştirilen mevzuat değişiklikleri sonucunda Kuruma gelen mahpus sayısında artış yaşandığı ve bu artışın devam edeceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, geçici yoğunluğun önlenmesi ve Kuruma gelecek her mahpusun yatak ihtiyacının karşılanabilmesi amacıyla, daha önce yemekhane olarak kullanılan geniş bir alanın koğuşa dönüştürüldüğü görülmüştür. Anılan alana çok sayıda yatak yerleştirildiği, ancak aynı sayıda dolap bulunmadığı anlaşılmış olup, İdare tarafından gerçekleştirilen bu düzenlemenin geçici nitelik taşıdığı belirtilmiştir.

23. Koğuşlarda ranza tipi yataklar ile mahpusların eşyalarını koyabileceği dolaplar yer almaktadır.

24. Öğrenci mahpuslarla yapılan görüşmede, daha önce 3 ayrı koğuşta barındırılmaktayken koğuş sayısının 2'ye düşürüldüğü ve bunun kalabalığa neden olduğu belirtilmiştir. Mahpuslar, yeniden 3 koğuş halinde barındırılma taleplerini Ziyaret Heyetine iletmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede, öğrenci koğuşlarında her mahpusa ait yatak ve dolap bulunduğu, ancak koğuş içerisindeki hareket ve yaşam alanının yeterli olmadığı görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen diğer mahpuslar tarafından bu hususta herhangi bir şikâyet alınmamıştır.

25. Hükümlü binasında yer alan koğuşların içerisinde tuvalet ve banyo bulunmamaktadır. Tuvalet ve banyoların koğuşların bulunduğu koridorlarda mevcut olduğu görülmüştür. Ziyaret Heyetinin yapmış olduğu incelemede tuvalet alanlarının temiz olmadığı, banyoda bulunan sabunluk ve bataryaların bir kısmının ise paslandığı görülmüş, mahpuslar tarafından da tespit edilen hususlar doğrulanmıştır.

26. Hükümlü binasında engelli mahpusların kullanımına uygun 2 adet alafranga tuvalet olduğu ancak tutunma barı bulunmadığı ve bu nedenle erişilebilir⁶ olmadığı görülmüştür.

27. Mahpuslar, hükümlü binası dışında ve yaklaşık 15 metre mesafede bulunan banyo olarak tahsis edilmiş binada da duş alma imkanına sahiptirler. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede, banyo binasının giriş kapısına gün ve saatlere göre kullanım sırasını gösteren çizelgenin asıldığı, bina içerisinde 35 adet duş kabini bulunduğu, bunlardan ikisinde engelli ve yaşlı mahpuslar için tutunma barı yer aldığı görülmüştür. Duş kabinlerinin birbirinden duvar ile ayrıldığı, dış kapısının perde ile örtüldüğü, giriş bölümünde kıyafetlerin konulması için dolapların bulunduğu ancak bunların eski ve yıpranmış olduğu, ayrıca banyo binasının tavan ve duvarlarında yoğun rutubet olduğu görülmüştür. Görüşme yapılan mahpuslar, söz konusu banyo alanında sıcak suyun 24 saat sağlandığını ve genel itibarıyla herhangi bir sorun yaşanmadığını ifade etmiştir.

28. Koşulların temizliğinin mahpuslar tarafından yapıldığı, temizlik malzemelerinin kantinden temin edilebildiği bununla birlikte İdare tarafından da temizlik malzemesi verilebildiği öğrenilmiş, koşulların genel olarak temiz olduğu görülmüştür.

29. Kurumda yumuşak oda bulunmamaktadır.

30. Isınma, doğalgaz yakıtı kullanan sistem ile sağlanmaktadır. Odalarda ve koridorlarda yeterli büyüklükte ve sayıda kalorifer peteği bulunduğu görülmüştür. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde ısınma konusunda sorun yaşanmadığı ifade edilmiştir.

31. Kurumda bulunan mahpuslara ilk girişlerinde battaniye, nevresim takımı, yastık, çarşaf ve yastık kılıfı gibi malzemelerin Kurum tarafından temin edildiği, verilen battaniye sayısının mevsim şartlarına bağlı olarak ihtiyaca binaen artırıldığı⁷ bildirilmiş olup ziyaret edilen koşullarda her mahpusun yatak, nevresim takımı, battaniye ve yastık ihtiyaçlarının karşılanmış olduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından bu hususta herhangi bir şikayet alınmamıştır.

32. İdare tarafından, hükümlü binasında su dağıtımında kota uygulaması olmadığı, mahpuslara 24 saat sıcak ve soğuk suyun sağlandığı belirtilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen

⁶ 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesine göre erişilebilirlik; "Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını" ifade etmektedir.

⁷ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmelik'in 15'inci maddesinin dördüncü fıkrası: "Hükümlüler, kendilerine idare tarafından verilen nevresim takımı ve battaniye dışında, kantinden temin edilmek şartıyla bir adet nevresim takımı ve iklim koşulları değerlendirilerek idarenin uygun göreceği sayıda battaniye bulundurabilir."

mahpuslar, sıcak ve soğuk suya erişim konusunda herhangi bir şikâyetlerinin olmadığını ifade etmiştir.

33. Kurum çamaşırhanesinde 3 adet sanayi tipi çamaşır makinesi ve 2 adet sanayi tipi kurutma makinesi bulunmaktadır. İdare tarafından mahpusların iç çamaşırları hariç, kıyafetlerini ve Kurumun vermiş olduğu nevresim takımı, yastık kılıfı gibi ürünleri düzenli olarak yıkamaya verebildiği; çamaşır yıkama ve kurutma işleminden ücret alınmadığı ve çamaşır makinesinin deterjanlarının Kurumun bütçesinden karşılandığı belirtilmiştir. Mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde nevresimlerin 15 günde bir, çamaşır filelerinin de haftada bir ücretsiz bir şekilde çamaşırhanede yıkandığı ifade edilmiştir. Kurum çamaşırhanesinde kamera bulunmadığı görülmüştür.

34. Kurumda bulunan ve ücretsiz hizmet veren berber servisinde sterilizasyon cihazı ile temizlik ve hijyen malzemelerinin bulunduğu ve kullanılan aletlerin temiz olduğu görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından berber hizmetine dair herhangi bir şikâyet dile getirilmemiştir.

35. İncelenen belgelerden Kurumda haşere ve kemirgenlere karşı hizmet alımı yöntemiyle düzenli olarak ilaçlama yapıldığı anlaşılmıştır.

36. Kurumda yangın sisteminin bulunduğu, yangın söndürme materyallerinin koğuşların olduğu alanlarda ve atölyelerin çeşitli yerlerinde hazır tutulduğu ancak Kurumun çeşitli yerlerinde bulunan yangın söndürme tüplerinden bazılarının dolum tarihinin geçtiği görülmüş ve İdareye bu durum bildirilmiştir.

37. İdare tarafından, Kurumda ortak alanların izlendiği ve kayıt altına alındığı, merkez kontrole bağlı 110 adet kameranın bulunduğu, bu kameraların ortak alanlara ve çevreyi gören bazı noktalara yerleştirildiği belirtilmiştir. Kamera odasında yapılan incelemede, kameraların takibini sağlayacak sabit personelin bulunmadığı, mevcut kamera sayısının yetersiz kaldığı ve özellikle görüş alanında bazı kör noktaların bulunduğu anlaşılmıştır. Kamera kayıtlarının incelenmesinde, kayıtların 3 ay boyunca geriye dönük izlenebildiği belirlenmiş, incelemede kötü muameleyle ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

B. Yönetim, Personelin Tutumu ve Şikâyet Prosedürleri

38. Gerçekleştirilen görüşmelerde mahpuslar, kendilerine karşı işkence ya da kötü muamele konusu olabilecek herhangi bir davranışta bulunulmadığını, İdare ve Kurum personelinin kendilerine yönelik tutum ve davranışlarından genel olarak memnun olduklarını

belirtmişlerdir. Son 1 yıl içerisinde işkence ve kötü muamele iddiasına ilişkin yetkili birimlere yapılan bir başvuru veya hakkında idari ve/veya adli bir soruşturma yürütülen bir personel bulunmadığı İdare tarafından bildirilmiştir.

39. İdare tarafından mahpuslar Kuruma ilk geldiklerinde yapılan aramaların 5275 sayılı Kanun⁸ ve 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik⁹ hükümleri uyarınca, mahpusun utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve dışarıdan içerinin görünmeyeceği bir odada hükümlü ile aynı cinsiyetten personel tarafından gerçekleştirildiği bilgisi paylaşılmıştır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ilgili husus teyit edilmiş ve bu konuya ilişkin herhangi bir şikayet alınmamıştır.

40. Mahpusların aramalarının gerçekleştirildiği kabul bölümü Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş; ziyaretçilerin kabul edildiği alan ile mahpusların ilk kabullerinin gerçekleştirildiği alanın aynı olduğu görülmüştür. Yapılan incelemede, söz konusu alanın ziyaretçi güvenliği açısından riskli olduğu, küçük ve yetersiz kaldığı anlaşılmış olup İdare tarafından bu alanın iyileştirilmesine yönelik inşaat çalışmalarının başlatıldığı, çalışmaların tamamlanmasının ardından mahpus kabulü ile ziyaretçi kabulünün ayrı alanlarda gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

41. İdare, kabul işlemleri sonrasında mahpuslara Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan “*Hükümlü ve Tutuklu El Kitabı*”nın verildiğini, bununla birlikte Sorumlu Başmemurluk biriminde görevli bir memur tarafından, kabul edilen mahpuslara her sabah sözlü olarak Kurum hakkında bilgilendirme yapıldığını belirtmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar odalarında söz konusu kitapçıktan bulunduğunu ifade etmiştir.

---

⁸ 5275 sayılı Kanun’un 36’ncı maddesine göre: “*Kurumlarda, odalar ve eklentilerinde, hükümlülerin üst ve eşyasında habersiz olarak her zaman arama yapılabilir. Her ay bir kez mutlaka arama yapılır. Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle veya diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebilir.*”

⁹ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in 34’üncü maddesinin ikinci fıkrasına göre: “*Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve bunun başka suretle tespitinin olanaksız olması durumunda, kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, detaylı olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir: a) (Değişik:RG-12/11/2021-31657-CK-4773/14 md.) Detaylı arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve görevli dışında kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir. Arama sırasında hükümlüye tek kullanımlık giyim önlüğü verilir. b) Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkartılır, bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkartılır. Bu giysiler de mutlaka aranır.*”

42. Kurumda her gün saat 08.00’de yapılan fiziki sayımın yanı sıra, günde 6 defa elektronik parmak izi sayımı uygulandığı bilgisi alınmıştır.

43. İdare tarafından Kurum genelinde şikâyet prosedürü olarak dilekçe mekanizmasının işletildiği, mahpusların Sorumlu Başmemurluk odası önünde bulunan dilekçe kutusuna dilekçelerini atabildikleri, her sabah kutunun Sorumlu Başmemur tarafından açıldığı, konusuna ve muhatabına göre tasnif edildiği ve gecikmeksizin işleme alındığı ifade edilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından da dilekçelerinin toplanmasında ve akıbetine ilişkin bilgilendirilmede herhangi bir sorun yaşamadıkları ve taleplerinin imkânlar dâhilinde en kısa sürede yerine getirildiği belirtilmiştir.

C. Beslenme

44. İdare tarafından; mahpuslara günde 3 öğün yemek verildiği, yemeklerin günlük iaşe bedeli göz önünde bulundurularak haftalık yemek listesine göre Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda hazırlandığı, verilecek yemek miktarının mahpus sayısına ve bir kişinin günlük alması gereken kalori miktarına göre belirlendiği; mahpusların yemeklerini hükümlü yemekhanesinde yiyebildikleri ve yemek dağıtımının işçi mahpuslar tarafından gerçekleştirildiği ifade edilmiştir. Ayrıca yemek numunelerinin de yemeklerin hazırlandığı Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda saklandığı bilgisi verilmiştir.¹⁰

45. Farklı beslenme ihtiyacı bulunan mahpuslar için uzman hekimlerce düzenlenen sağlık raporları esas alınarak özel diyet menülerinin oluşturulduğu, Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumunda görevli diyetisyen tarafından hazırlanan bu menüler doğrultusunda yemeklerin mahpuslara sunulduğu bilgisi alınmıştır.

46. Aylık yemek listeleri incelenmiş ve sunulan yemeklerin çeşitlilik gösterdiği anlaşılmıştır. Yemek listelerinin hükümlü yemekhanesi kapısında ve içerideki panolarda asılı olduğu görülmüştür.

47. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından genel olarak yemek miktarının yeterli olmadığı ifade edilmiştir. İdare tarafından, şikâyetlerin Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna iletileceği ve takibinin yapılacağı belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından inceleme sırasında

---

¹⁰ 26/9/2008 tarihli ve 27009 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelik’in 8’inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi: “Kamu-özel kurum ve kuruluşları ile mahallinde üretilerek toplu tüketime sunan işyerleri ve yemek fabrikaları, ürettiği yemek partisinin her çeşidinden alınan bir örneği 72 saat uygun koşullarda saklamakla yükümlüdür.”

öğle yemeği Kurumda yenilmiş ve öğle yemeğinin lezzeti, kalitesi ve doyuruculuğu Heyet tarafından yeterli bulunmuştur.

48. Görüşme gerçekleştirilen öğrenci mahpuslar, ders için Kurum dışına çıktıklarında kendilerine genellikle sandviç, süt ve sudan oluşan kumanyanın verildiğini, bunun yetersiz olduğunu ve aynı iâşe hakkına sahip olmalarına rağmen diğer mahpuslara kıyasla farklı bir uygulamaya tabi tutulduklarını ifade etmiştir. Konu İdareye iletilmiş, İdare tarafından Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumu ile iş birliği yapılarak kumanya temin edildiği; geçmişte yaşanan gıda zehirlenmeleri nedeniyle kumanyaların belirli yiyeceklerle sınırlandırıldığı; öğrenci mahpuslara verilen kumanyanın günlük iâşe ile eşdeğer olduğu ve mahpusların yanlarında para bulundurmaları halinde ihtiyaç duyduklarında yiyecekleri satın alabilmelerinin mümkün olduğu belirtilmiştir.

49. Kurumda mahpuslar ihtiyaçlarını kartlı sistem kullanarak karşılamaktadır. Mahpusların kaldıkları binaya yürüme mesafesinde 1 kantin bulunmaktadır. Mahpuslar, kantinden hafta içi saat 08.30-19.00 saatleri; hafta sonları ise 10.30-15.00 saatleri arasında faydalanabildiklerini; çay, su ve tost gibi ihtiyaçlarını alabildiklerini belirtmişlerdir.

50. Kantinde gerçekleştirilen incelemede, kantine birden fazla marka ve türde ürün getirilerek çeşitliliğin sağlandığı, ürün fiyatlarının piyasa koşullarına göre uygun olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte son kullanma tarihi yaklaşan ürünlere rastlanmış ve bu ürünlerin hızlı bir şekilde tüketilmesi gerektiği İdareye aktarılmıştır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, ürün çeşitliliğinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca depolar ziyaret edilmiş, temiz ve düzenli oldukları ve yeterli miktarda ürünün uygun koşullarda stoklandığı görülmüştür.

51. Mahpusların içme suyu ihtiyaçlarını Kurum kantininde satılan ambalajlı sular ile şebeke suyundan karşıladıkları öğrenilmiştir. İdare tarafından Kurumun günlük kullanım ve içme suyu ihtiyacının her 3 ayda bir denetimi yapılan şebeke suyu kullanılarak karşılandığı belirtilmiş olup ilgili su analiz raporları Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiştir. Son 1 yıllık su analiz raporlarında, Kurumdaki suyun 17/2/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik’e uygun bulunduğu görülmüştür.

D. Sağlık Hizmetleri

52. Kurumun sağlık servisi revir ve dış hekimliği olmak üzere 2 birimden oluşmaktadır. Revir biriminde 4 sağlık memuru, 3 infaz ve koruma memuru ve 1 bilgisayar işletmeni hafta içi her gün 08.30–17.30 saatleri arasında görev yapmaktadır. Kurumda kadrolu hekim bulunmamaktadır. Ankara İl Sağlık Müdürlüğü tarafından görevlendirilen 2 aile hekiminin dönüşümlü olarak haftada 4 gün 14.30–17.00 saatleri arasında Kuruma gelerek hizmet sunduğu bilgisi alınmıştır.

53. Revirde; muayene, ilaç takibi ve dağıtımı, basit tıbbi müdahaleler ile hastane sevk işlemlerine yönelik hizmetler sunulmaktadır.

54. Yapılan incelemelerde revirde; tartı, oksijen tüpleri, şeker ölçüm cihazı, pansuman malzemeleri, sedye, tansiyon aleti ve acil müdahale çantasının bulunduğu görülmüştür. Revir içerisinde ayrıca genel ilaçların bulunduğu bir dolap, kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçların muhafaza edildiği kilitli bir dolap ile soğuk muhafaza edilmesi gereken ilaçlar için büyük boy bir buzdolabı bulunmaktadır. Kırmızı ve yeşil reçeteli ilaçların mahpuslara imza karşılığında sadece kullanılacak dozda teslim edildiği belirtilmiştir.

55. İdare ile yapılan görüşmede hasta mahpusların kullanması gereken ilaçların temininin, tutuklu ve hükümlülerin ilaç temin süreçlerini düzenleyen bir uygulama olan Cezaevleri İlaç Takip Sistemi ile sağlandığı belirtilmiştir. Sağlık servisinde ilaç dolabında saklanan ilaçların son kullanma tarihi kontrol edilmiş olup tarihi geçen ilaca rastlanılmamıştır.

56. Acil müdahale gerektiren hallerde 112 Acil Çağrı Merkezinin aranarak hasta mahpusların, Kurum personeli nezaretinde Kurum aracı ile en yakın sağlık merkezine sevklerinin sağlandığı ifade edilmiştir.

57. İdare, hekim tarafından ileri tetkik ve tedavi amacıyla sağlık kurum ve kuruluşlarına sevk edilen hükümlülerin, mümkün olan en kısa sürede sevklerinin gerçekleştirilerek muayene olmalarının sağlandığını ifade etmiştir.

58. Mahpusların muayene taleplerinin dilekçe ile alındığı ve aynı gün dilekçelerin değerlendirilerek muayenelere ilişkin planlama yapıldığı, acil bir durum veya talep olması halinde dilekçe olmadan da mahpusların muayene edildiği belirtilmiştir.

59. Son 1 yıl içinde sağlık servisi tarafından gerçekleştirilen işlemlerin sayısal verileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

GERÇEKLEŞTİRİLEN İŞLEM	İŞLEM SAYISI
Sağlık Servisinde Gerçekleştirilen Muayene	13.336
Hastaneye Yapılan Sevk	7504

Tablo 2: Son 1 Yıl İçerisinde Gerçekleştirilen Sağlık Servisi İşlemleri

60. Mahpuslar ile yapılan görüşmelerde, sağlık hizmetlerine erişimde genel olarak bir problem yaşanmadığı, talep ettikleri durumda revire çıkılabildikleri, özellikle kronik hastalığı bulunan mahpusların muayene ve ilaç temininde sorun yaşanmadığı ve takiplerinin düzenli olarak yapıldığı belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından söz konusu muayene ve sevk defterleri incelenmiş, muayene ve sevklerin düzenli olarak yapıldığı görülmüştür.

61. Diş hekimliği biriminde hafta içi her gün görev yapan 1 diş hekimi ile 1 infaz ve koruma memuru bulunmakta ve diş sağlığı biriminde kanal, dolgu ve diş çekme tedavileri uygulanmaktadır. Revirde ağız ve diş sağlığı için kullanılan diş ünitesinin ve temel diş tedavilerinin yapılabilmesi için gerekli olan tedavi malzemelerinin ve bu malzemelerin dezenfekte edilmesi için gerekli sterilizasyon ekipmanlarının bulunduğu anlaşılmıştır. Mahpuslar, Kurumda verilen diş ve sağlık hizmetleri ile hastane sevkleri açısından herhangi bir sorun olmadığını belirtmişlerdir.

62. İdare tarafından, Kurumda çalışan işçi mahpuslara 6 ayda bir genel sağlık taraması yapıldığı, tüm mahpuslara yönelik olarak ise yakın zamanda Hepatit B ve Hepatit C taramalarının gerçekleştirildiği ve yılda 1 defa verem taraması uygulandığı belirtilmiştir.

E. Psikososyal Servis Hizmetleri

63. İdare tarafından psikososyal servis bünyesinde 5 psikolog, 3 sosyal çalışmacı ve 2 infaz ve koruma memurunun 08.00 – 17.00 saatleri arasında hizmet verdiği belirtilmiştir.

64. Personel tarafından Kuruma kabulü yapılan mahpuslar ile 3 gün içerisinde görüşme yapıldığı ve Bireyselleşmiş İyileştirme Sistemi (BİSİS) kapsamında¹¹; Araştırma ve

¹¹ “BİSİS üç aşamadan oluşmakta, öncelikle Kurum Kabul biriminde görevli eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- Kurum Kabul Formu" doldurulmakta, sonra PsikoSosyal Yardım Servisinde görevli ve eğitim almış infaz ve koruma memuru tarafından "ARDEF- PsikoSosyal Memur" formu doldurulmakta, son olarak da Psiko-Sosyal Yardım Servisinde görevli Psikolog ve/veya Sosyal Çalışmacı tarafından "Psiko-Sosyal Uzman Formu" doldurularak hükümlünün risk ve ihtiyaçları belirlenmekte ve sonucunda her hükümlü tutuklu için bireyselleştirilmiş psiko-sosyal destek ve müdahale programı hazırlanmaktadır. ARDEF'ten çıkan sonuçlar doğrultusunda hükümlü ve tutuklular ihtiyaçlarına uygun bireysel müdahale ya da grup çalışmalarına yönlendirilmektedir.” Ceza İnfaz Kurumlarına Ruh Sağlığı ve Bağımlılık Tedavi Hizmetlerinin İyileştirilmesi Teknik Destek Projesi Program afişi için bkz. <https://cte.adalet.gov.tr/Home/SayfaDetay/yardm-programi> (s.e.t. 11/01/2026)

Değerlendirme Formu (ARDEF) doldurularak mahpusun risk ve ihtiyaçlarının belirlendiği, her mahpus için bireyselleştirilmiş psikososyal destek programı hazırlandığı ifade edilmiştir.

65. Kurumda psikososyal servis çerçevesinde bireysel ve grup çalışması yapmak için ayrıca teşekkül ettirilmiş bir oda bulunmadığı görülmüş, bireysel görüşmelerin ofis olarak kullanılan odalarda; grup çalışmalarının ise konferans salonunda yapıldığı öğrenilmiştir. Psikolog görüşmelerin mahpusun durumuna göre infaz ve koruma memuru refakatinde veya yalnız gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

66. Mahpusların, görüşme taleplerini dilekçe ile psikososyal servise iletebildikleri, son 1 yıl içerisinde mahpuslarla 3.832 bireysel görüşme gerçekleştirildiği belirtilmiştir. Yapılan incelemede, psikososyal servisteki dosyaların düzenli şekilde tutulduğu ve risk grubunda yer alan mahpusların düzenli olarak takip edildiği görülmüştür.

67. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar psikososyal servis biriminden hizmet almak istediklerini dilekçe ile talep ettiklerinde genellikle kısa bir süre içerisinde görüşmenin gerçekleştirildiğini ve servis hizmetinden memnun olduklarını ifade etmişlerdir.

68. Psikososyal servis kapsamında mahpuslara “*Sigara, Alkol ve Madde Bağımlılığı Programı (SAMBA)*” ile “*Öfke Kontrolü Programı*” gibi eğitimlerin verildiği belirtilmiştir. Servis yetkilileri tarafından, son 1 yıl içerisinde “*Öfke Kontrolü Programı*”na 17 mahpusun, “*SAMBA*” programına ise 4 grup halinde toplam 52 mahpusun katılım sağladığı ifade edilmiştir.

69. İdare tarafından, intihara meyilli bir mahpus bulunması, intihar girişimi ya da kendine zarar verme eyleminin gerçekleşmesi durumunda “*İntihar ve Kendine Zarar Verme Risk Değerlendirme Toplantıları*”¹² yapıldığı ve ilgili kişinin yakın takibe alındığı belirtilmiştir. Kurumda son 1 yıl içerisinde bir mahpusun intihar girişiminde bulunduğu, gerekli tedavilerinin yapılmasının ardından kapalı ceza infaz kurumuna iade edildiği bilgisi alınmıştır.

70. Kurumda, ekonomik durumu yetersiz olan mahpusların psikososyal servis tarafından genel bütçeye bağlı iç hizmetlerde veya işyurtları bünyesindeki atölyelerde çalışmak üzere yönlendirildiği, ayrıca dönemsel olarak Türkiye Kızılay Derneğinden temin edilen kıyafet ve temizlik malzemelerinin ihtiyaç sahibi hükümlülere dağıtıldığı belirtilmiştir.

---

¹² Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü’nün 27/10/2020 tarihli ve 57292265-204.08.09-E.898/125525 sayılı yazısı: “*Kurumda intihar girişimi, kendine zarar verme davranışı veya intihar riski tespit edilen kişilere yönelik vaka değerlendirme toplantısı en kısa süre içerisinde olağanüstü olarak, belirli aralıklarla ise takip ve gözetim amaçlı olağan toplantı yapılmalıdır.*”

F. Eğitsel, Kültürel, Sosyal, Sportif ve Mesleki Etkinlikler

71. İdare tarafından Kurumun eğitim ve öğrenim servisinde 2 öğretmen, 2 infaz ve koruma memuru ve 1 bilgisayar işletmeninin görev yaptığı belirtilmiştir.

72. Kurumda, 2 derslik ve mahpusların mahkeme kararlarına erişim ve eğitim faaliyetleri için kullandığı 1 bilgisayar sınıfı mevcuttur. Dersliklerin ve bilgisayar sınıfının temiz ve düzenli olduğu görülmüştür.

73. Kurumda 72 mahpusun aktif olarak eğitim ve öğrenime devam ettiği; 5 mahpusun açık öğretim ortaokuluna, 38 mahpusun açık öğretim lisesine, 5 mahpusun açık öğretim fakültelerinde ve 23 mahpusun yükseköğrenimine devam ettiği bilgisi alınmıştır.

74. Kurumda eğitim gören mahpuslarla yapılan görüşmede, okula devam etmedikleri günlerde koşullarına giremedikleri, bu nedenle gün boyunca derslikte bulunmak zorunda kaldıkları; derslikteki kişi sayısının fazlalığının havalandırma başta olmak üzere çeşitli konularda sorunlara yol açtığı; ayrıca saat 20.00 itibarıyla Kuruma dönme yükümlülükleri nedeniyle örgün yükseköğretimde akşam derslerine devam eden mahpusların derslere katılımda güçlük yaşadıkları belirtilmiştir. İdare ile ilgili husus görülmüş, İdare tarafından vardiya değişim ve akşam sayım saatinin 20.00 olması nedeniyle tüm mahpusların en geç bu saatte Kurumda olmalarının zorunlu olduğu ve bu konuda bir esnekliğin yapılamayacağı belirtilmiştir.

75. İdare tarafından, açık öğretim ortaokulu ve açık öğretim lisesine kayıtlı hükümlü öğrencilerin ders kitaplarının Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğünden temin edildiği; açık öğretim fakültesi öğrencilerinin ders kayıt işlemlerinin ardından kitaplarını açık öğretim fakültesi bürolarından teslim aldıkları; örgün eğitim öğrencilerinin ise eğitimlerine okullarında devam ettikleri için ders kitaplarını kendilerinin temin ettikleri belirtilmiştir. Öğrenim gören mahpuslardan ders kitaplarına erişim konusunda herhangi bir şikâyet iletilmemiştir.

76. Kurum kütüphanesinde 5.012 adet kitap bulunduğu, ayrıca mahpusların Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı arasında 24/10/2019 tarihinde imzalanan iş birliği protokolü¹³ kapsamında, Kurum kütüphanesiyle eşleştirilen Ankara Yenimahalle Abdurrahman Öğultürk Halk Kütüphanesi'nden de yararlanabildikleri belirtilmiştir.

¹³ 24/10/2019 tarihinde imzalanan Adalet Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığı İş Birliği Protokolü için bkz: <https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/1032020093233AB-KTB.pdf>

77. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar kitapların sayı ve çeşitliliğinin yeterli olduğunu ifade etmişlerdir. Kütüphanede yapılan incelemede, kitap sayısının ve çeşitliliğinin yeterli olduğu ancak yabancı dilde kitap bulunmadığı görülmüştür.

78. Son 1 yıl içerisinde 2.500 adet kitap dağıtımı yapılarak 2.064 defa kütüphaneden faydalanıldığı öğrenilmiştir.

79. İdare tarafından mahpusların koşullarında kişi başına en fazla beş adet süreli veya süresiz yayın bulundurulabileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte, mensup olunan dinin kitabı ile eğitim ve öğretim kurumları tarafından basılmış ders kitapları, sözlükler ve mevzuat kitaplarının söz konusu sayı sınırlamasına dahil olmadığı ifade edilmiştir.

80. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, günlük gazetelere erişim sağlayamadıklarını ifade etmişlerdir. İdare ile yapılan görüşmede, gazete talebinde bulunan mahpus sayısının az olması nedeniyle bayilikler tarafından gazete tesliminin yapılmadığı bilgisi alınmıştır.

81. Kurumda 3 adet (futbol, basketbol, voleybol) açık spor alanı bulunmaktadır. Mahpusların burayı gün içinde istedikleri zaman kullanabildiği görülmüştür. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından futbol oynanan halı sahanın üzerinde yer alan filenin yırtılarak sahaya düştüğü ve tadilatının yapılmadığı, ayrıca akşam saatlerinde spor sahasında aydınlatma bulunmaması nedeniyle sahanın kullanılmadığı belirtilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemede, mahpuslar tarafından belirtilen hususlar teyit edilmiştir.

82. Kurumda mahpusların kullanımına uygun kapalı spor salonu bulunmamaktadır.

83. Ziyaret Heyeti tarafından Kurumda düzenlenen etkinliklere ve bu etkinliklere katılan mahpus sayılarına ilişkin cetveller incelenmiştir. Buna göre; son 1 yıl içerisinde Kurumda düzenlenen 53 farklı etkinliğe, toplam 2.506 mahpus katılım sağlamıştır. Kurumda düzenlenen etkinlikler arasında, dini konferanslar, farkındalık konferansları, belirli gün ve haftalar faaliyetleri ve tiyatro gösterimi gibi etkinlikler yer almaktadır. Belirtilen etkinlikler, Kurumda bulunan konferans salonunda gerçekleştirilmektedir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından kültürel ve sanatsal etkinliklerin yeterli olmadığı ifade edilmiştir.

84. Ziyaret Heyeti tarafından, eğitim servisinde düzenlenen kurslara ilişkin cetveller incelenmiş ve Kurumdaki mahpuslara; son 1 yıl içerisinde İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı Kursu (35 adet) ve Gıda ve Su Sektöründe Çalışanlar için Hijyen Eğitimi (4 adet) olmak üzere toplam 39 kurs verildiği, 1.473 mahpusun kursları başarıyla tamamladığı görülmüştür. Bu 2 eğitimle birlikte Kurumda haftanın 5 günü verilen okuma-yazma kursu haricinde herhangi bir kurs

düzenlenmediği görülmüş, İdare ile gerçekleştirilen görüşmede talep gelmesi halinde ek kursların da açılabileceği belirtilmiştir.

85. Manevi rehberlik biriminde görev yapan vaizin haftanın 4 günü 09.00–16.00 saatleri arasında Kurumda görev yaptığı, ayrıca çalışan mahpusların da yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla bir vaizin öğleden sonra gelip 20.00'ye kadar görev yapmasının planlandığı İdare tarafından belirtilmiştir.

86. Manevi rehberlik servisinde görev yapan personel tarafından Kuruma gelen mahpuslara manevi rehberlik formu doldurtulduğu, bireysel ve toplu görüşmeler yapıldığı bilgisi verilmiştir. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından talep edildiği zaman vaizlerle görüşme gerçekleştirilebildiği ifade edilmiştir.

87. Kurum hükümlü binasında 1 mescit bulunmakta olup, mahpusların ibadetlerini belirli vakitlerde burada yaptığı görülmüştür. Ayrıca Kurumda 1 camii bulunmaktadır. Caminin cuma namazları, ramazan ayında teravih namazları ile dini özel gecelerde kullanıldığı bilgisi alınmıştır.

G. İşyurtları ve Çalışma Şartları

88. İşyurtları ve atölyelerde çalışan mahpus sayısı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

ATÖLYE/İŞYURDU	ÇALIŞAN MAHPUS SAYISI
Ankara Adliyesi Kafeterya	25
Şaşmaz Halka Açık Kafeterya	5
Ankara Adliyesi Çayocakları	25
Kurum Çayocağı	5
Kurum Tabldot Üretim Atölyesi	5
Kasap Atölyesi	6
Sebze ve Meyvecilik İşkolu	3
Şaşmaz Restoran	40
Halı Saha İşletmeciliği	2
Kızılcahamam Hakimevi Misafirhanesi	20
Adaletevi Misafirhanesi	12
Demir Atölyesi	10
Mobilya ve Ağaç İşleri Atölyesi	2
Matbaa Atölyesi	85

Köfte Üretim İşkolu	3
Şaşmaz Oto Bakım Atölyesi	8
Kurum Terzi Atölyesi	2
İnşaat ve Onarım İşleri Atölyesi	6
Kurum Kantini	10
Ankara Adliyesi Kantini	6
Şaşmaz Halka Açık Satış Mağazası	20
TOPLAM	300

Tablo 3: İşyurdu ve Atölye Bazında Çalışan Mahpus Sayıları

89. İdare tarafından işyurdu faaliyetleri kapsamında; matbaa atölyesinde Türkiye’deki tüm adliyelere dosya yapımı, tapu müdürlüklerine tapu belgesi, tapu kütük defteri vb. ürünler ile Yargıtay, Danıştay, Adalet Bakanlığı birimleri ile resmi kurumlara evrak, kitap, broşür tarzı ürünler üretildiği ifade edilmiştir. Kurumda bulunan Kafeterya ve Restoranda hem halka hem de personele yönelik hizmet verildiği, misafirhanelerden Adalet Bakanlığı mensuplarının ve diğer kamu personelinin yararlandığı, satış mağazalarında Türkiye’de bulunan tüm ceza infaz kurumlarında hükümlüler tarafından üretilen ürünlerin satışının yapıldığı bilgisi alınmıştır.

90. Mahpusların işyurdu faaliyetlerinde yer almadan önce, psikososyal ve sağlık servisi tarafından değerlendirildiği öğrenilmiştir. Kurumda iş sağlığı ve güvenliği uzmanı bulunmamakla birlikte, söz konusu eğitimin Halk Eğitim Merkezinden gelen eğitmenler tarafından verildiği öğrenilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından ilgili belgeler incelenerek bu husus teyit edilmiştir.

91. İşyurtlarının, hafta içi 08.30 – 17.00 saatleri arasında faaliyet gösterdiği ve günde 2 defa 15 dakika (10.00 – 10.15 ve 15.00 – 15.15) dinlenme arası ile 1 saat (12.00 - 13.00) öğle molası verildiği ifade edilmiştir.

92. Ziyaret Heyeti tarafından atölye ve iş alanlarında çok sayıda uyarıcı, emredici, yasaklayıcı levhalar bulunduğu; acil çıkış levhalarının uygun ve görünür yerlerde bulunduğu ve yapılan faaliyetin özelliğine göre gerekli malzemelerin yeterli sayıda ve steril şekilde tutulduğu görülmüştür.

93. Mahpusların çalışma ücretlerini mevzuata uygun olarak puantaj usulüne göre aldıklarına dair puantaj cetveli¹⁴ ve Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtlarının tutulduğu görülmüştür.

94. İşyurtları ve atölyelerinde çalışan mahpuslarla birebir görüşmeler yapılmış; görüşülen mahpuslar, genel olarak çalışma saatlerinin uygun ve mola sürelerinin yeterli olduğunu, ayrıca sigortalarının yapılması ve ücretlerinin ödenmesi konusunda herhangi bir sorun yaşamadıklarını ifade etmişlerdir.

H. Dış Dünya ile İletişim

95. Kurumda toplam 63 adet ankesörlü telefon bulunmakta olup bu telefonların büyük bölümünün hükümlü binasının bahçesinde olduğu görülmüştür. Mahpusların, her gün ankesörlü telefonlardan sayı ve süre bağlamında herhangi bir sınırlama olmaksızın saat 23.00'e kadar serbestçe telefon görüşmesi yapabildikleri öğrenilmiştir.¹⁵ Görüşme yapılan mahpuslar, ankesörlü telefon sayısının yeterli olmadığını, telefonlar zaman zaman arızalandığı için kullanılamaz duruma geldiğini ve bu yüzden telefon sırası beklediklerini ifade etmiştir.

96. Kurumda 1 açık görüş alanı bulunmaktadır. Hükümlü binasına yürüme mesafesinde olan açık görüş alanının bahçe ve iç kısmının açık görüşler için kullanıldığı ve 300 kişilik kapasiteye sahip olduğu öğrenilmiştir. Ziyaret tarihinde mahpusların haftada 1 gün (Pazar günü) açık görüş yapabildikleri¹⁶ öğrenilmiştir. Açık görüş sürelerinin 1 saat olduğu İdare tarafından belirtilmişse de yapılan kamera incelemesinde açık görüşlerin 45 dakika sürdüğü ve alanda bazı kör noktaları bulunduğu görülmüştür. Sürenin görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren başlaması gerektiği Kurum İdaresine aktarılmıştır. Görüşme gerçekleştirilen mahpuslar, açık görüş alanının yetersiz olduğunu, kalabalık nedeniyle oluşan gürültüden ötürü görüşlerine gelen kişilerle sağlıklı iletişim kurmakta güçlük yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Söz

¹⁴ 27/12/2005 tarihli ve 26036 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ve İşyurtlarının İdare ve İhale Yönetmeliği'nin 22'nci maddesinin dokuzuncu fıkrası: "Ücretin tahakkukunda, günlük olarak tutulacak puantaj cetveli esas alınır. Puantaj cetvelinde çalışmanın yapıldığı tarih, çalıştırılan hükümlünün adı ve soyadı ile imzasına yer verilir. Puantaj cetveli, işveren temsilcisi ile işyurdu veya kurum yetkilisi tarafından görevlendirilecek personel tarafından müştereken, 2 nüsha olarak düzenlenir. Cetvelin bir nüshası işverence, diğer bir nüshası ise işyurdu müdürlüğü veya kurum yetkilisince muhafaza edilir."

¹⁵ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin 74'üncü maddesinin dördüncü fıkrası: "Açık kurumlar ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlüler, ücretli telefonlarla sesli veya görüntülü olarak serbestçe görüşme yapabilirler."

¹⁶ 17/6/2005 tarihli ve 25848 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in 18'inci maddesinin beşinci fıkrası: (Değişik fıkra:RG-14/9/2021-31598): "Çocuk kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklu çocuklar ile açık ceza infaz kurumları ve çocuk eğitimevlerinde kalan hükümlüler görüşlerini her zaman açık görüş şeklinde yapar." hükmü gereğince açık ceza infaz kurumlarında kapalı görüş yapılmamaktadır.

konusu alan Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş ve alanın fiziki kapasitesinin yetersiz olduğu ve açık görüş alanında duvar saati bulunmadığı görülmüştür. Bu durum Kurum İdaresi ile paylaşılmış; kalabalığın azaltılması amacıyla, açık görüş günlerinin cumartesi ve pazar olmak üzere 2 güne yayılmasının planlanabileceği İdare tarafından belirtilmiştir. Ziyaret sonrasında açık görüş günlerinin 2 güne yayıldığı öğrenilmiştir.

97. Kurumda, ACEP¹⁷ kapsamında mahpusların sesli ve görüntülü görüşme yapmalarına imkân tanıyan 25 adet cihazın hükümlü binasında bulunduğu görülmüş; ancak bu cihazların henüz faaliyete geçirilmediği belirtilmiştir. Ayrıca İdare, ACEP cihazlarının aktif hale gelmesinin ardından Kurumda bulunan ankesörlü telefonların %80'inin kaldırılmasının planlandığını ifade etmiş; ancak Kurum kapasitesi ile mahpus talepleri dikkate alındığında, bu uygulamanın telefonla görüşme hakkının kullanımında sorunlara yol açabileceği hususu Ziyaret Heyeti tarafından dile getirilmiştir.

98. Avukat görüşme odası, hükümlü binasından ayrı bir bölümde yer almaktadır. Yapılan incelemelerde, görüşme odasının mevzuata uygun olarak konuşulanların başkaları tarafından duyulamayacak ancak infaz ve koruma memurları tarafından görülebilecek şekilde tasarlandığı görülmüştür.

99. Koşullarda televizyon bulunmamakla birlikte, hükümlü yemekhanesi ortak alanında karşılıklı 2 duvarda birer adet televizyon bulunmaktadır. Mahpuslar, Kurum televizyonunun kanal sayısı ve çeşitliliği bakımından yeterli olduğunu belirtmiştir. Mahpusların yatış saatine kadar televizyon izleyebildikleri anlaşılmıştır.

100. Kurumda 1 SEGBİS odası mevcuttur. Oda yalıtımlı olarak tasarlanmış ve kameralar görüşme gerçekleştiren mahpusun arkasına veya yanına bir infaz ve koruma memuru geldiğinde

---

¹⁷ Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 74'üncü maddesinin ikinci fıkrası: "(g) Görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkân sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresi otuz dakika olarak uygulanır. Bu sistem oda veya koğuş içine ya da idarece uygun görülen diğer yerlere kurulabilir. Haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edilir ve bu süre devredilemez. Bu kapsamdaki görüşmeler aynı hafta içerisinde toplam üç görüşmeyi aşmamak koşuluyla bölünmek suretiyle de yapılabilir. İlave edilen otuz dakika için üç görüşme hakkı daha verilir. Bu görüşmeler görüntülü ve sesli olarak yapılabileceği gibi sadece sesli olarak da yapılabilir. (Ek cümleler: RG- 12/11/2021-31657-CK4773/28 md.) Çocuk hükümlüler ile sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler hakkında bu bentte düzenlenen telefonla görüşme süresi iki kat olarak uygulanır. Hükümlülere mensubu oldukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere otuz dakika ilave görüşme hakkı verilir. ğ) Terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyeleri, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlandırılabilir."

görünecek şekilde konumlandırılmıştır. Odada mahpusların kullanımına sunulmuş mikrofon, kulaklık ve hoparlör bulunmaktadır.

III. DEĞERLENDİRME VE TAVSİYELER

A. Değerlendirme

101. TIHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli, ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum İdaresi tarafından Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere erişimi sağlanmış, mahpuslarla özel görüşmeler yapabilmesi için gerekli önlemler alınmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum İdaresi ve personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

102. İşkence ve kötü muamele yasağı konulu özelleştirilmiş bir eğitimin personelin hizmet içi eğitim müfredatına eklenmesi,¹⁸

103. Öğrenci mahpus koğuşlarındaki kalabalıklaşma göz önünde bulundurulduğunda, öğrenci mahpuslarına yönelik ek bir koğuş açılması veya öğrenci mahpusların koğuşlara orantılı olarak yerleştirilmesi seçeneklerinin değerlendirilmesi¹⁹,

104. Koğuşa dönüştürülen yeni alanda mahpus sayısı kadar dolap bulunmadığı göz önünde bulundurularak dolap eksikliğinin giderilmesi,

105. Hükümlü binasında yer alan banyo ve tuvaletlerin temizliğinin ve temizlikte kullanılmak üzere verilen hijyen malzemelerinin takibinin düzenli şekilde yapılması²⁰,

---

¹⁸ Avrupa İşkencenin Önlenmesi Komitesi (AİÖK), CPT Standartları (2001)16, para. 26'ya göre: "İnsani bir cezaevi sisteminin temel taşı, mahkûmlarla ilişkilerinde doğru yaklaşımın ne olması gerektiğini bilen, işini sadece bir görev değil meslek olarak gören, iyi seçilmiş ve eğitilmiş cezaevi personeli olmuştur. Mahkûmlarla olumlu ilişkiler kurmak, bu mesleğin temel özelliği olarak görülmelidir."; AİÖK, CPT Standartları, 2'nci Genel Rapor'dan alıntı [CPT/Inf (92) 3], para. 59: "Özgürlüğünden mahrum bırakılmış bir kişinin kötü muamele görmesinin engellenmesinde en iyi teminat, hiç şüphesiz, doğru eğitilmiş bir polis veya cezaevi yetkilisidir. Nitelikli görevliler, kötü muameleye başvurmaksızın görevlerini başarı ile yerine getirebilecekler ve gözaltındaki kişiler ve tutuklularla ilgili temel önlemlere saygı göstereceklerdir."

¹⁹ "Hücrenin genel yüzeyi, mahpusların mobilyalar arasında serbestçe hareket etmesine izin verecek şekilde olmalıdır." AİHM, Ananyev ve Diğerleri/Rusya, B. No:42525/07, 60800/08, 10/01/2012, para. 145-148

²⁰ AİÖK Standartları, Hapsedilme, CPT/Inf(92)3-part2, madde 49: "Uygun tuvalet imkanına rahat erişim ve iyi hijyen standartlarına uyum, insancıl bir ortamın temel unsurlarıdır."

106. Hükümlü binasında yer alan banyo ve tuvaletlere tutunma barı yaptırılarak engelli bireyler için erişilebilirlik standartlarına uygun hale getirilmesi²¹,

107. Mahpusların hükümlü binası dışında duşlarını aldıkları banyo alanındaki eskimiş dolapların yenilenmesi ve banyo alanındaki rutubet sorununun çözülmesi amacıyla gerekli çalışmaların yapılması,

108. Kurum genelinde kamera sayılarının kör nokta kalmayacak şekilde artırılması için gerekli girişimlerde bulunulması,

109. Yangın söndürme tüplerinin son kullanma tarihlerinin düzenli olarak kontrolünün sağlanması,

110. Mahpus kabul bölümünün iyileştirilmesi amacıyla yapılan inşaat çalışmalarının tamamlanması,

111. Kurumda bulunan derslik sayılarının artırılması ve mahpusların boş zaman faaliyetlerinden daha etkin bir biçimde faydalanmaları amacıyla kurs ve etkinliklerin sayısının artırılması,

112. Kurum kütüphanesindeki yabancı dilde kitap bulundurulması²²,

113. Kurumda günde toplam yedi kez yapılan sayım sıklığının, infaz düzenini aksatmayacak şekilde gözden geçirilerek makul bir sayıya indirilmesi hususunun değerlendirilmesi,

114. Psikososyal servis bünyesinde gerçekleştirilen bireysel görüşmelerin mesleki mahremiyete uygun, dış seslerden yalıtılmış ve sadece bu amaca tahsis edilmiş görüşme odalarında yapılması,

115. Anayasa'nın eğitim hakkını düzenleyen 42'nci maddesi ve 5275 sayılı Kanun'un mahpusların öğretimden yararlanma hakkını düzenleyen 76'ncı maddesinin birinci fıkrasındaki emredici hükümler dikkate alındığında, akşam dersi olan mahpusların Kuruma giriş saatlerinde

²¹ BM Engelli Hakları Sözleşmesi madde 14: *“Taraflar Devletler engelli kişiler eğer herhangi bir süreç sonunda özgürlüklerinden mahrum edildiyse; bunun diğer bireylerle eşit koşullar altında yapılmasını; engellilerin uluslararası insan hakları hukukuna uygun olarak güvencelere sahip olmasını ve makul düzenlemeye ilişkin hükümler dâhil olmak üzere Sözleşme'nin hedefleri ve ilkeleriyle uyumlu muamele görmesini sağlar.”*

²² Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi 12 Sayılı Tavsiye Kararı, Kural 3: *“Yabancı uyruklu tutuklu ve hükümlülere insan haklarına saygı gösterilerek ve özel durum ve bireysel ihtiyaçları göz önünde bulundurularak muamele edilmelidir.”*

esneklik sağlanması ve vardiya/sayım düzenlemelerinin bu mahpusların eğitim hayatını kesintiye uğratmayacak şekilde bireyselleştirilmesi,

116. 5275 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca mahpusların süreli yayınlara erişim hakkının kullanılabilmesini sağlamak amacıyla gazetelerin Kuruma düzenli olarak temin edilebilmesi için ilgili bayilikler veya alternatif tedarik yolları nezdinde gerekli girişimlerin yapılması,

117. Mahpusların spor faaliyetlerinden etkin şekilde yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla, futbol oynanan halı sahanın üzerinde yer alan ve yırtıldığı tespit edilen filenin onarılması; ayrıca spor sahasının akşam saatlerinde de kullanılabilmesini sağlamak amacıyla gerekli aydınlatma düzenlemelerinin sağlanması,

118. Kurumda özellikle kış aylarında kullanılmak üzere kapalı spor salonunun yaptırılması,

119. Açık görüş süresinin görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren uygulanması²³,

120. Açık görüş süresine ilişkin tereddütlerin giderilmesi için açık görüşlerin gerçekleştirildiği salona duvar saati konulması,

121. Açık görüşlerde yaşanan kalabalığın azaltılması amacıyla, tek gün gerçekleştirilen açık görüşlerin iki güne yayılmasına yönelik gerekli planlamanın yapılması,

122. Ankesörlü telefonların bakımlarının düzenli olarak yaptırılması için gerekli çalışmaların yürütülmesi,

123. ACEP sisteminin uygulamaya alınmasına yönelik çalışmaların tamamlanmasının yanı sıra, mahpusların dış dünya ile iletişim haklarını etkin ve kesintisiz biçimde kullanabilmelerini teminen Kurum bünyesinde yeterli ve makul sayıda ankesörlü telefonun bulundurulması,

hususları tavsiye edilmektedir.

---

²³ Hükümlü ve Tutukluların Ziyaret Edilmeleri Hakkında Yönetmelik'in "Ziyaret gün ve saatleri" başlıklı 10'uncu maddesinin ikinci fıkrası: "Görüş süresi, yarım saatten az, bir buçuk saatten fazla olacak şekilde belirlenemez. Görüş süresi, görüşmenin fiilen başladığı andan itibaren işletilir..."

2. Ankara Sincan Açık Ceza İnfaz Kurumuna Yönelik Tavsiye

124. Yemek menülerinin, her mahpusun sağlıklı²⁴ olması için yeterli besin değeri içerecek şekilde hazırlanması²⁵ hususu tavsiye edilmektedir.

3. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler

125. Ceza infaz kurumlarında görev yapan personellere yönelik işkence ve kötü muamele yasağı konusunda bilgi ve farkındalığının artırılması amacıyla bu alana özgü eğitim programlarının oluşturulması,

126. Açık ceza infaz kurumlarında elektronik ortamda gerçekleştirilecek sayımların usul ve esaslarının kurumlar arasında uygulamada farklılık oluşmaması amacıyla Bakanlıkça belirlenerek netleştirilmesi hususunun değerlendirilmesi,

127. Açık ceza infaz kurumlarında örgün yükseköğretime devam eden mahpusların eğitim hayatlarının kesintiye uğramaması amacıyla, akşam dersi saatleri ile Kurum güvenlik rutinleri (sayım, vardiya değişimi vb.) arasında makul bir dengenin sağlanmasına ve eğitim hakkından yararlanmayı kolaylaştırıcı bir uygulama standardının geliştirilmesinin değerlendirilmesi,

hususları tavsiye edilmektedir.

²⁴ Nelson Mandela Kuralları, Kural 22: “Kurum idaresi tarafından, her mahpusa sağlıklı ve güçlü olmaları için besin değeri yeterli, iyi hazırlanmış ve uygun saatlerde sunulan yemekler verilir.”

²⁵ 26/10/2005 tarihli ve 25978 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliği’nin 5’inci maddesinde günlük iaşe miktarının, Sağlık Bakanlığı ile birlikte belirlenen günlük kalori ihtiyacı ve bütçe imkânları da dikkate alınarak saptanan tutar olduğu belirtilmekte olup, iaşe planlamasında kalori değerlerinin esas alınması gerektiği vurgulanmaktadır. Aynı Yönetmeliğin 6’ncı maddesinde ise iaşe edilen kişilere verilecek günlük gıdanın, 5’inci maddede belirlenen iaşe miktarı, çeşit ve gramaj esas alınarak üç öğün hâlinde dağıtılacağı ve öğünlere ilişkin gramaj ile kalori miktarlarının söz konusu esaslar çerçevesinde kurum müdürlüklerince belirleneceği düzenlenmektedir.